

T. Portada*

Institut Ruđer Bošković
Bijenička cesta 54
10 002 Zagreb

"Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja" u razdoblju od rujna 2021. do rujna 2022. godine

Odmah na početku nove školske i akademске godine 2021./2022. aktivnosti projekta "Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja" nastavile su se održavanjem četiri radionica u Varaždinu. U srijedu i četvrtak 29. i 30. rujna 2021. u Prvoj gimnaziji Varaždin održao sam dvije radionice "Analizom pogodi koja je sol u vodi" za dvije grupe učenika, a zatim sam 30. rujna i 1. listopada za učenike VI. osnovne škole Varaždin održao dvije radionice "Pet nepoznatih tekućina". Na varaždinskim je radionicama sudjelovalo ukupno 27 srednjoškolaca i 18 osnovaca, a vijesti o njima objavljene su na stranicama škola domaćina.^{1,2}

Tijekom listopada u Zagrebu je dvaput održana popularna radionica "Analizom pogodi koja je sol u vodi", najprije u Tehničkom muzeju Nikola Tesla u Zagrebu za učenike V. gimnazije Zagreb, a zatim u subotu 16. listopada u Gimnaziji Sesvete. Radionicu u Tehničkom muzeju održao sam zajedno sa studentom kemije Emanuelom Pištanom, dok je suzvodač radionice u Sesvetama bio student kemije Mihael Belas, bivši učenik škole domaćina. Na stranici škole objavljen je članak o radionici.³

Krajem listopada 2021. otputovao sam sa studentom zagrebačkog FKIT-a Hrvojem Vojvodićem u Pazin, gdje smo zajedno održali četiri radionice. Radionicu "Analizom pogodi koja je sol u vodi" održali smo triput, najprije za učitelje i nastavnike kemije istarske županije, zatim za učenike Gimnazije i strukovne škole Jurja Dobrile Pazin te za učenike Pazinskog kolegija, dok smo za učenike Osnovne škole Vladimira Nazora Pazin održali radionicu "Pet nepoznatih tekućina". Članci o radionicama objavljeni su na stranicama škola domaćina.⁴⁻⁶

Početkom studenoga održao sam, zajedno s dr. sc. Zlatkom Brkljačom, online-izdanje radionice "Analizom pogodi koja je sol u vodi" za učenike III. gimnazije Osijek. Nakon toga otpotovao sam u Rijeku sa studentom Emanuelom Pištanom, gdje smo u Prirodoslovnoj i grafičkoj školi Rijeka održali dvije radionice "Analizom pogodi koja je sol u vodi" za učenike škole domaćina i Gimnazije Andrije Mohorovičića Rijeka, o čemu je izašao članak na stranici škole domaćina.⁷ Tijekom boravka u Rijeci u sklopu programa projektnog dana "Sidro u Kvarneru" u Učeničkom domu Kvarner održao sam kratko predstavljanje navedene radionice i projekta "Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja".

U subotu, 18. prosinca gostovao sam s dvojicom studenata, Emanuelom Pištanom i Mihaelom Belasom, u Gimnaziji Fran Galović Koprivnica. U okviru programa gostovanja izveli smo radionice "Analizom pogodi koja je sol u vodi" i "Kinetika hidrolize saharoze", o čemu su objavljeni članci na lokalnim portalima.^{8,9}

U prvom tjednu siječnja održana je Peta zimska škola kemije za srednjoškolce čiji je domaćin bila Prirodoslovna i grafička škola Rijeka. U njoj je sudjelovalo 16 srednjoškolaca iz cijele Hrvatske.

Slika 1 – Sudionici Pete zimske škole kemije za srednjoškolce u Rijeci
(foto: prof. dr. sc. T. Marjanac)

Predavači i izvođači aktivnosti na školi bili su, uz mene, nastavnici škole domaćina Goran Gotlibović, prof. i Jasmin Poljak, dipl. ing., studenti kemije Mia Bušljeta, Mislav Barić i Dorian Sinčić, suradnici iz udruge ProGEO-Hrvatska prof. dr. sc. Tihomir Marjanac i dr. sc. Marina Čalogović, kemičar i popularizator znanosti dr. sc. Nenad Raos, nastavnici Kemijskog odsjeka zagrebačkog PMF-a doc. dr. sc. Đani Škalamera i Zoe Jelić Matović, mag. biol. mol., ruđerovci dr. sc Robert Vianello, dr. sc. Zlatko Brkljača, dr. sc. Dajana Barišić i dr. sc. Alen Bjelopetrović, znanstveni novak s riječkog Odjela za biotehnologiju Filip Vranješević, mag. nat. sci. te M. sc. Viktor Škorjanc, znanstveni novak na Helmholtz-Zentrumu u Berlinu. O Petoj zimskoj školi kemije objavljeni su članci u tiskanom i internetskom izdanju Novog lista,¹⁰ na portalu Panopticum¹¹ i na stranici osječke Isusovačke klasične gimnazije s pravom javnosti,¹² a također i televizijski prilog na RTL-u.¹³

Početkom veljače ponovno sam posjetio Rijeku. U Prirodoslovnoj i grafičkoj školi održao sam radionicu "Analizom pogodi koja je sol u vodi". Nedugo zatim Mislav Barić i ja održali smo radionicu "Kinetika obezbojenja fenolftaleina" za učenike XVIII. gimnazije Zagreb, o čemu je objavljen članak na stranici škole.¹⁴

Nakon toga otpotovao sam s Mihaelom Belasom u Varaždin gdje smo organizirali i održali tri radionice, dvije za srednjoškolce i jednu za osnovce. Radionicu "Kinetika obezbojenja fenolftaleina" izveli smo u Prvoj gimnaziji Varaždin i u Graditeljskoj, prirodoslovnoj i rudarskoj školi Varaždin, dok smo za učenike VI. osnovne škole Varaždin u suorganizaciji s varaždinskim Centrom izvrsnosti za kemiju i varaždinskom podružnicom Hrvatskoga kemijskog društva održali radionicu "O svjetlosti, bojama i spektrofotometriji". O tim su radionicama objavljeni članci na stranicama škola¹⁵⁻¹⁷ i na stranici varaždinskog Centra izvrsnosti za kemiju.¹⁸

U srijedu 23. veljače održao sam radionicu "Analizom pogodi koja je sol u vodi" u kemijskoj učionici XVIII. gimnazije Zagreb. Maturantica XVIII. gimnazije Hana Matović snimila je i montirala

* Izv. prof. dr. sc. Tomislav Portada
e-pošta: tomislav.portada@irb.hr

video-zapis uvodnog dijela radionice. Snimka je objavljena na YouTubeu¹⁹ i, sudeći prema broju pregleda, dosta je popularna. Vijest o radionici objavljena je i na stranici škole.²⁰ Nedugo zatim profesorica kemije iz XVIII. gimnazije Helena Peter Jelenčić i ja zajedno smo održali radionicu za osnovce "Pet nepoznatih tekućina" u Tehničkom muzeju Nikola Tesla o čemu je objavljen članak na portalu ZG-magazin.²¹

Krajem ožujka zajedno sa studentima Mihaelom Belasom, Mislavom Barićem i Emanuelom Pištanom organizirao sam radionicu "Kinetika obezbojenja fenolftaleina" u Gimnaziji Sesvete, o čemu je objavljen članak na stranici škole.²² Nedugo zatim oputovao sam sa studentom Lukom Listom u Gimnaziju Ivana Zakmardija Dijankovečkog Križevci, u kojoj smo održali radionicu "Analizom pogodi koja je sol u vodi", o čemu su izašli članci na stranici škole²³ i na lokalnom portalu Križevci Info.²⁴

Tri poslijepodneva zaredom, od 4. do 6. travnja, na Institutu Ruđer Bošković organizirao sam predavanja i radionice o spektroskopiji nuklearne magnetske rezonancije namijenjene studen-

tim. Polaznici ovog ciklusa radionica bili su studenti kemije na zagrebačkom PMF-u, studenti farmacije i medicinske biokemije na zagrebačkom FBF-u te studenti zagrebačkog FKIT-a. Predavanja i radionice prenosili su se online, pa su polaznici mogli birati želeli ih pratiti uživo ili na daljinu. O predavanju i radionicama objavljen je članak na portalu Recipe.²⁵

Od svojih početaka 2016. godine do danas projekt "Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja" svake godine sudjeluje na Festivalu znanosti, pa je tako bilo i ove godine. Početkom tjedna u kojem se održavao Festival znanosti oputovao sam u Rijeku i na Krk. U Rijeci sam u zgradi Odjela za biotehnologiju u sklopu Otvorenog dana Odjela za biotehnologiju dvaput održao popularno-znanstveno predavanje naslovljeno "Slučajna otkrića u kemiji", dok sam na Krku u Srednjoj školi Hrvatski kralj Zvonimir Krk održao dvije radionice "Analizom pogodi koja je sol u vodi". U tome su mi puno pomogli moji suradnici Mia Bušljeta, mag. chem., student Emanuel Pištan i maturant Matteo Zausnig, profesor matematike iz škole domaćina Hrvoje Karabaić i Lovro Pavletić, mag. phys., znanstveni novak riječkog Odjela za fiziku. O radionicama na Krku objavljen je članak na stranici škole domaćina.²⁶ U tjednu Festivala znanosti održao sam još i radionicu "Kinetika obezbojenja fenolftaleina" za učenike V. gimnazije Zagreb te popularno-znanstveno predavanje "Slučajna otkrića u kemiji" u Tehničkom muzeju Nikola Tesla, koje je spomenuto na stranici Festivala.²⁷

Početkom lipnja student Leon Lenuzzi Šuper i ja organizirali smo u dva odvojena dana dvije radionice za učenike Gimnazije Karlovac – "Analizom pogodi koja je sol u vodi" i "Kinetika obezbojenja fenolftaleina". Nedugo zatim u Gimnaziji "Fran Galović" Koprivnica održan je tradicionalni "Dan za znanost" u sklopu kojega smo student Luka List (bivši učenik Gimnazije) i ja održali dvije radionice "Kinetika kemijskih reakcija", svatko sa svojom grupom učenika.

Krajem lipnja oputovao sam s Leonom Lenuzzijem Šuperom u Istru, gdje smo organizirali i održali nekoliko aktivnosti. Za učenike i nastavnike Srednje škole Mate Blažine Labin održao sam predavanje "Slučajna otkrića u kemiji", a zatim smo u istoj školi održali i radionicu "Analizom pogodi koja je sol u vodi", pri čemu su nam pomogli maturant Matteo Zausnig i profesorica kemije Olivera Tadić. Radionica je imala iznenadujuće velik medijski odjek i o njoj je objavljen rekordno velik broj članaka i priloga.²⁸⁻³² Istarsku turneju zaokružili smo posjetom Znanstveno-edukacijskom centru Višnjan, gdje smo se susreli s tamošnjim popularizatorima znanosti i s njima porazgovarati o mogućnostima buduće suradnje.

Po povratku iz Istre uslijedile su pripreme za Šestu ljetnu školu kemije za srednjoškolce u Rijeci. Broj učenika koji se odazvao na javni poziv za sudjelovanje na Šestoj ljetnoj školi kemije oborio je sve rekorde – prijavilo ih se čak četrdeset i osmero! Budući da je to mnogo veći broj od broja učenika koji možemo primiti, činilo se da čemo barem polovicu prijavljenih morati razočarati odbijenicom. Pa ipak, na veliku sreću nas organizatora i zainteresiranih

učenika, rješenje problema ponudila je ruderovka dr. sc. Renata Kobić, predsjednica udruge "Eduka – centar lokalnog razvoja". U dogovoru i suorganizaciji s njom i njezinom udrugom, prijavljene učenike podijelili smo u dvije grupe, i za prvu (mlađu) grupu organizirali smo zasebnu Ljetnu školu kemije u Klinča-Selima.

Četverodnevnu Ljetnu školu kemije u Klinči pohađalo je desetero srednjoškolaca iz cijele Hrvatske. Osim predavanja i radionica iz ciklusa "Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja", u programu

škole bile su zatupljene i aktivnosti iz projekta Sinekološka STEM edukacija u Klinči. Za sve polaznike i sudionike škole organiziran je posjet laboratoriju tvrtke Krka d. o. o. Predavači i voditelji radionica bili su studenti kemije na zagrebačkom PMF-u i FKIT-u, znanstvenici s IRB-a i popularizatori znanosti iz udruge Pro-GEO-Hrvatska. Više detalja o Ljetnoj školi kemije u Klinča-Selima zainteresirani čitatelji mogu pronaći u člancima objavljenima na portalima Panopticum³³ i 01portalu.³⁴

U posljednjem tjednu kolovoza na riječkom Odjelu za biotehnologiju održana je petodnevna Druga ljetna škola kemije za studente. Polaznici škole bili su studenti kemije sa zagrebačkog PMF-a, FKIT-a i FBF-a te studenti ustanove domaćina, ukupno dvadeset i dvoje, a predavači i voditelji aktivnosti bili su većim dijelom sami studenti, a manjim dijelom nastavnici zagrebačkog PMF-a (doc. dr. sc. Đani Škalamera) i riječkog Odjela za biotehnologiju (Marko Babić, mag. pharm. inv.), znanstvenici s Instituta Ruđer Bošković dr. sc. Ivana Brekalo, dr. sc. Alen Bjelopetrović i dr. sc. Robert Vianello te novopečeni magistri farmacije Zvonimir Mlinarić i Dora Belec.

Odmah nakon Druge ljetne škole kemije za studente, u Prirodoslovnoj i grafičkoj školi Rijeka održana je šestodnevna Šesta ljetna škola kemije za srednjoškolce, koju je pohađalo dvadeset i dvoje srednjoškolaca iz cijele Hrvatske. Veliku pomoć u organizaciji Škole dali su moji suradnici prof. Jasmin Poljak, Mia Bušljeta,

Slika 2 – Sudionici Ljetne škole kemije za srednjoškolce u Klinča-Selima

Slika 3 – Sudionici Druge ljetne škole kemije za studente u Rijeci

Slika 4 – Sudionici Šeste ljetne škole kemije za srednjoškolce u Rijeci

mag. chem. i Mislav Barić, a među predavačima i voditeljima aktivnosti bili su, osim kolega nabrojanih u prethodnom ulomku, još i ruđerovac dr. sc. Zoran Ereš, zatim dr. sc. Marina Čalogović i prof. dr. sc. Tihomir Marjanac iz udruge ProGEO-Hrvatska, znanstveni novak David Visentin, mag. med. chem., M. sc. Viktor Škorjanc, Leon Lenuzzi Šuper i Matteo Zausnig. U sklopu obje ljetne škole, studentske i srednjoškolske, organiziran je posjet JGL-ovu Muzeju farmacije. O školama je objavljen članak u tiskanom i internetskom izdanju Novog lista,³⁵ prilog na portalu Kanala Rij³⁶ te članci na stranicama Gimnazije Josipa Slavenskog Čakovec³⁷ i JGL-a.³⁸

Kao i uvijek do sada, veliku pomoć i potporu aktivnostima projekta "Kemijsko-inženjerske radionice HDKI-ja" dali su nam naši donatori, sponzori, podupiratelji i suorganizatori, a to su: Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa, Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, Institut Ruđer Bošković, Odjel za biotehnologiju Sveučilišta u Rijeci, udruga Eduka – Centar lokalnog razvoja, BASF Croatia d. o. o., Jadran – Galenski laboratorij, JGL Muzej farmacije, Naklada Ljevak, Školska knjiga d. d., INA d. d., Selvita d. o. o., Krka – farma d. o. o., Tehnički muzej Nikola Tesla, Učenički dom Kvarner, Xellia d. o. o., te škole domaćini radionica i njihovi osnivači. Važna nam je i pomoć niza pojedinaca iz svake od nabrojanih ustanova kojih je toliko mnogo da ih nije moguće sve poimence nabrojati. Svima još jednom velika hvala na pomoći!

Literatura

1. L. Klampfl, Prva gimnazija Varaždin: Kemijska radionica „Analizom pogodi koja je sol u vodi“, http://www.gimnazija-varazdin.skole.hr/?news_hk=1&news_id=4030&mshow=290#mod_news.
2. M. Vrbanjak Grđan, VI. osnovna škola Varaždin: Radionice iz kemije u našoj školi, http://os-sesta-vz.skole.hr/?news_hk=1&news_id=6031&mshow=1168#mod_news.
3. Gimnazija Sesvete: Radionica: Analizom pogodi koja je sol u vodi, http://gimnazija-sesvete.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1420&mshow=1512#mod_news.
4. Gimnazija i strukovna škola Jurja Dobrile Pazin: Kemijska radionica u Gimnaziji i strukovnoj školi Jurja Dobrile Pazin, <https://www.gssjd.hr/kemijska-radionica-u-gimnaziji-i-strukovnoj-skoli-jurja-dobrile-pazin/>.
5. Pazinski kolegij: Kemijske radionice, <https://www.pazinski-kolegij.hr/component/content/article/9-izborna-fakultativna-nastava/278-kemijske-radionice?Itemid=101>.
6. D. Jelenković, OŠ Vladimir Nazor Pazin: Radionica iz kemije: Pet nepoznatih tekućina, http://os-vnazora-pazin.skole.hr/?news_hk=1&news_id=5178&mshow=290#mod_news.
7. B. Širola: U našoj su školi održane radionice iz kemije, <https://www.pgsri.hr/2021/11/29/u-nasoj-su-skoli-odrzane-radionice-iz-kemije/>.
8. M. Horvat, FRANZine: Radionice: Analizom pogodi koja je sol u vodi i Kinetika hidrolize saharoze, <http://gimnazija-fgalovic.hr/2021/12/19/radionice-analizom-pogodi-koja-je-sol-u-vodi-i-kinetika-hidrolize-saharoze/>.
9. E-podravina: Gimnazijalci kroz dvije vikend radionice uspješno nadogradili znanje iz kemije, <https://epodravina.hr/gimnazijalci-kroz-dvije-vikend-radionice-uspjesno-nadogradili-znanje-iz-kemije/>.
10. I. Šestan Kučić, Novi list: Najljepši praznici su u – laboratoriju kemije: Zimska škola kemije dovela u Rijeku srednjoškolce iz cijele Hrvatske, <https://www.novilist.hr/rijeka-regija/rijeka/najljepsi-praznici-su-u-laboratoriju-kemije-zimska-skola-kemije-dovela-u-rijeku-srednjoskolce-iz-cijele-hrvatske/>.
11. T. Marjanac, Panopticum: Zimska škola kemije 2022., <https://panopticum.hr/zimska-skola-kemije-2022/>.
12. D. Sabo: Jakov Babić (3.b) na Zimskoj školi kemije u Rijeci, <https://www.ikg.hr/jakov-babic-3-b-na-zimskoj-skoli-kemije-u-rijeci/>.
13. M. Brklić, RTL: Besplatna zimska škola kemije u Rijeci. Talentirani kemičari više vole praktični dio nastave od teorije, <https://danas.hr/hrvatska/video-besplatna-zimska-skola-kemije-u-rijeci-talentirani-kemičari-vise-vole-prakticni-dio-nastave-od-teorije-178e1aca-b9f5-11ec-9d91-0242ac130025>.
14. H. Peter Jelenčić, XVIII. gimnazija Zagreb: U našoj školi održana je radionica iz kemije, http://gimnazija-osamnaesta-zg.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1707&mshow=290#mod_news.
15. L. Klampfl, Prva gimnazija Varaždin: Kemijska radionica „Kinetika obezbojenja fenolftaleina“, http://gimnazija-varazdin.skole.hr/?news_hk=1&news_id=4103&mshow=290#mod_news.
16. V. Vrćek, Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin: Radionice iz kemije, <https://www.rudarska.hr/radionice-iz-kemije/>.
17. M. Vrbanjak Grđan, VI. osnovna škola Varaždin: Nova radionica iz kemije, http://os-sesta-vz.skole.hr/?news_hk=1&news_id=6193&mshow=1168#mod_news.
18. CIVZ: Nova radionica iz kemije, <https://www.civz.hr/nova-radionica-iz-kemije/>.
19. YouTube: Radionica – Analizom pogodi koja je sol u vodi – XVIII. gimnazija, <https://www.youtube.com/watch?v=B-maj6F4eAHM>.
20. H. Peter Jelenčić, XVIII. gimnazija Zagreb: Radionica „Analizom pogodi koja je sol u vodi“, http://gimnazija-osamnaesta-zg.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1710&mshow=290#mod_news.
21. T. Portada, ZG-magazin: Osnovci sudjelovali u radionicama iz kemije, <https://zg-magazin.com.hr/osnovci-sudjelovali-u-radicnicama-iz-kemije/>.
22. Gimnazija Sesvete: Radionica iz kemije: "Kinetika obezbojenja fenolftaleina", http://gimnazija-sesvete.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1520&mshow=1512#mod_news.
23. G. Pintarić-Kovač, Gimnazija Ivana Zakmardić Djankovečkog Križevci: Radionica "Analizom pogodi koja je sol u vodi", http://gimnazija-izdjankoveckoga-kc.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1613&mshow=290#mod_news.
24. S. Novosel, Križevci Info: Gimnazijalci kemijali sa znanstvenikom s Rudera, <https://www.krizevci.info/2022/04/04/gimnazijalci-kemijali-sa-znanstvenikom-s-rudera/>.
25. D. Paler, Recipe: Na Institutu Ruđer Bošković održano je predavanje i radionice o spektroskopiji NMR, <https://recipe-cpsa.com/na-institutu-ruder-boskovic-odrzano-je-predavanje-i-radionice-o-spektroskopiji-nmr/>.
26. Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir Krk: Naša škola prvi put dio Festivala znanosti 2. – 7. svibnja 2022., http://ss-hrvatski-kraljzvonimir-krk.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1913&mshow=1195#mod_news.
27. Festival znanosti, Kalendar događanja: Slučajna otkrića u kemiji, Tomislav Portada, <https://www.festivalznanosti.hr/2022/zagreb/?eventId=2469>.
28. Labinština Info: Patrik Vozila i Cristianna Licul brilijirali na predavanju o kemiji, <https://labinstina.info/vjesti/81694-patrik-vozila-i-cristianna-licul-brilijirali-na-predavanju-o-kemiji>.
29. A. Tavić, Labinska komuna: Doc. dr. sc. Tomislav Portada gostovao u Srednjoj školi Mate Blažine Labin, <https://labinskakomuna.eu/labin/doc-dr-sc-tomislav-portada-gostovao-u-srednjoj-skoli-mate-blažine-labin/>.
30. O. Tadić, 5portal: Doc. dr. sc. Tomislav Portada gostovao u Srednjoj školi Mate Blažine Labin, <https://5portal.hr/vijesti-detajl.php?id=37662>.
31. Grad Labin: Doc. dr. sc. Tomislav Portada, kemičar i popularizator znanosti s Instituta Ruđer Bošković, gostovao je u Srednjoj školi Mate Blažine Labin, <http://www.labin.hr/doc-dr-sc-tomislav-portada-kemicar-i-popularizator-znanosti-s-instituta-ruder-boskovic-gostovao-je-u-srednjoj-skoli-mate-blažine-labin>.
32. S. Modrušan, IstralN: Znanstvenik Tomislav Portada posjetio labinske srednjoškolce, <https://istrain.hr/index.php/ostalo-arhiva/114-zanimljivosti/33945-znanstvenik-tomislav-portada-posjetio-labinske-srednjoskolce>.
33. T. Marjanac, Panopticum: Ljetna škola kemije – ljetovanje za 5, <https://panopticum.hr/ljetna-skola-kemije-ljetovanje-za-5/>.
34. I. Đuran, 01portal: Ljetna škola kemije u Klinča Selu okupila najbolje hrvatske srednjoškolce, <https://01portal.hr/foto-ljetna-skola-kemije-u-klinca-selu-okupila-najbolje-hrvatske-srednjoskolce/>.
35. I. Šestan Kučić, Novi list: Ljetna škola kemije u Rijeci opet okupila najbolje mlade kemičare iz cijele zemlje. Ove godine rekordan broj prijava, <https://www.novilist.hr/rijeka-regija/rijeka/ljetna-skola-kemije-u-rijeci-opet-okupila-najbolje-mlade-kemicare-iz-cijele-zemlje-ove-godine-rekordan-broj-prijava>.
36. Kanal Ri: Dvije Ljetne škole kemije u Rijeci, <https://kanal-ri.hr/dvije-ljetne-skole-kemije-u-rijeci/>.
37. Gimnazija Čakovec: Ljetna škola kemije: Marljava i znanja željna ekipa, <https://gimnazija-cakovec.hr/ljetna-skola-kemije-marljiva-i-znanja-zeljna-ekipa/>.
38. JGL: Polaznici Ljetne škole kemije u JGL Muzeju farmacije, <https://www.jgl.hr/novosti/polaznici-ljetne-skole-kemije-u-jgl-muzeju-farmacije>.